

Ondřej KLIMEŠ

Kritika otroctví v americké revoluci

Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2023, 109 s.

Předkládaná bakalářská práce se věnuje aktuálnímu tématu americké politiky, veřejného prostoru, vzdělávacího systému i historiografie, totiž otroctví, a snaží se reagovat a přinášet nové argumenty k rozsáhlé diskuzi vyvolané mimo jiné kontroverzním přístupem *The 1619 Project*. Časovým rámcem jsou poslední roky před vypuknutím americké revoluce, přesněji roky 1773 až 1777. Dopředu musím konstatovat, že svým zaměřením na americké dějiny, využívanými prameny a literaturou, které jsou téměř výlučně cizojazyčné (v seznamu literatury jsem našel z českých autorek pouze Svatavu Rakovou a Markétu Křížovou, a to není výtkou) a aktuálností překračuje obvyklé standardy na bakalářskou práci.

Práce má logickou strukturu. V úvodu autor představuje dosavadní bádání, použité prameny a metodu své práce. Diplomant pracuje s velkým množstvím zejména vydaných pramenů, přičemž stěžejní jsou pamflety proti otroctví. V prvním případě jde o petice samotných otroků, další tři jsou texty aktivistů aboličního hnutí – amerického lékaře a politika Benjamina Rushe, zakladatele metodistického hnutí Johna Wesleyho a kongregacionalistického duchovního Samuela Hopkinse, přičemž v posledním případě se Klimeš vyjadřuje i k domnělému autorství Thomase Paina. Za velký klad považuji skutečnost, že autor dokázal využít i další vydané prameny, které mu umožnily sledovat vývoj názorů původců textů. Šlo zejména o prameny osobní povahy – deníky, paměti a korespondence. Svou metodu Ondřej Klimeš definuje jako *close reading* analyzovaných politických textů.

Následující kapitoly se věnují rozboru výše zmíněných textů. Oceňuji, že se diplomant snažil nejdříve hledat kořeny názorů jednotlivých autorů a představil osobnosti, které je mohly ovlivnit. Všem textům poté klade stejné otázky, totiž zda jsou proti instituci otroctví jako takové nebo pouze proti obchodu s otroky, dále jaké argumenty vyslovují proti otroctví, tedy jestli spíše náboženské (křesťanské) nebo přirozenoprávní, a konečně jaká navrhuje řešení do budoucna. Po provedené analýze se Klimeš pokusil výsledky své práce zhodnotit. Celkem správně se však i díky malému vzorku pramenů nepouštěl do zobecňování poznatků a spíše nastínil, že názory na všechny kladené otázky se mohly u jednotlivých autorů před americkou revolucí lišit.

Z formálního hlediska se práce nevyznačuje závažnými prohřešky, výjimečně lze nalézt překlady či stylistické nesrovnalosti. Největší výtky by tak směřovaly k samotné práci s analyzovanými prameny. Autor často přímo v textu bakalářské práce cituje dlouhé pasáže dobových pramenů, navíc v angličtině. To samozřejmě plynulost textu narušuje, citované pasáže by zasloužily spíše interpretaci, citaci bych navrhoval přesunout do poznámek pod čarou. Za nepřiliš šťastné také považuji prezentaci závěrů ve formě zarážek. Na základě výše uvedeného práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 21. srpna 2023

PhDr. Pavel Král, Ph.D.